

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 26 Şubat 2026
Sayı : 1731

10/3852

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Artan yaşam maliyeti karşısında kadın yoksulluğunun derinleşmesi ve hane içi geçim krizinin toplumsal, ekonomik ve psikososyal etkilerinin bütüncül biçimde araştırılması; kadınların artan ekonomik kırılganlığına karşı mevcut sosyal politikâ araçlarının etkinliğinin değerlendirilmesi ve alınması gereken yapısal tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz. 26.02.2026

Murat EMİR
Ankara Milletvekili
CHP Grup Başkanvekili

GEREKÇE

Son yıllarda artan enflasyon, özellikle gıda, kira, enerji ve temel tüketim kalemlerinde yaşanan fiyat artışları nedeniyle hanelerin geçim kapasitesi üzerinde ciddi bir daralma yaratmıştır. Temel ihtiyaç harcamalarındaki artışın genel enflasyonun üzerinde seyretmesi, sabit ve düşük gelirli kesimleri daha fazla etkilemekte; hane bütçesinin planlanması ve günlük yaşamın sürdürülebilirliğinde merkezi rol üstlenen kadınlar bu süreçten daha ağır biçimde etkilenmektedir.

Kadın yoksulluğu yalnızca gelir eksikliğiyle açıklanamayacak çok boyutlu ve yapısal bir sorundur. Güvencesiz ve düşük ücretli istihdam biçimleri, kayıt dışı çalışma, ücretsiz bakım emeğinin büyük ölçüde kadınlar tarafından üstlenilmesi ve sosyal koruma mekanizmalarına erişimde yaşanan eşitsizlikler, kadınların ekonomik kırılganlığını artırmaktadır. Artan yaşam maliyeti, mevcut eşitsizlikleri derinleştirerek kadınların hem hane içindeki konumunu hem de toplumsal hayata katılımını olumsuz etkilemektedir.

Kadın yoksulluğu çoğu zaman hanenin toplam geliri üzerinden değerlendirildiği için görünmez kalabilmektedir. Oysa hane içinde gelir ve tasarruf üzerindeki sınırlı söz hakkı, ekonomik bağımlılığı artırmakta ve ekonomik şiddet riskini güçlendirmektedir. Bu nedenle hane içi gelir dağılımı, tasarruf ve harcama yetkisi ile ekonomik şiddet arasındaki ilişkinin bütüncül biçimde incelenmesi gerekmektedir.

Kadınların karşı karşıya olduğu yoksulluk maddi boyutun ötesinde “zaman yoksulluğunu” da kapsamaktadır. Ücretli iş ile ücretsiz bakım ve ev içi sorumlulukların toplam yükü, kadınların fiziksel ve ruhsal sağlığı üzerinde olumsuz etkiler doğurabilmektedir. Artan geçim baskısı, stres ve sağlık sorunları riskini artırmaktadır.

Yoksulluk, toplumsal eşitsizliklerle bağlantılı yapısal bir olgudur. Gelir eşitsizliğinin arttığı koşullarda kadınların haneye bağımlılığı artmakta, bu durum şiddet döngüsünden çıkışı zorlaştırabilmektedir. Özellikle yaşlı ve yalnız yaşayan kadınlar, düşük emekli gelirleri ve güvencesiz çalışma geçmişleri nedeniyle en kırılgan gruplar arasında yer almaktadır.

Bu çerçevede, artan yaşam maliyetinin kadınlar üzerindeki özgül etkilerinin bütüncül biçimde araştırılması, sosyal politika araçlarının etkinliğinin değerlendirilmesi ve kalıcı çözüm önerilerinin geliştirilmesi amacıyla bir Meclis Araştırma Komisyonu kurulması gerekli görülmektedir.

